KURJER WARSZAWSKI.

D. 15 Grudnia. — Rok 1847. Środa. № 335. Jutro, ŚŚ. Antonina i Albina P. M.

Do opisu odnowienia Kościoła PP. *Wizytek* dodamy, że paladament na którym umieszczone iest w srebrnej oprawie, Serce Marji Ludwiki Królowej, zaprowadzicielki tegoż Zakonu w kraju tutejszym, zrobionym został przez P. Sewer: *Raut*, Tapicera J W W. Hrabiostwa Aug: *Potockich*, który za tę pracę żadnego wynagrodzenia przyjąć niechciał. Paladament ten umieszczony iest w Kościele nad kratą chóru zakonnego.

N. PAN 28go Paźdz: (9 List:) r. b. raczył postanowić: Udzieloną zostaje Pani Helenie *Pągowskiej*, wdowie po Kapitanie b. Wojsk Polskich, przez wzgląd na wstawienie się za nią Jej Xcej Wysokości Xczki Alexandry Sasko-Altenburgskiej, Narzeczonej Ukochanego Syna Naszego, J. C. M. Wielkiego Xcia Konstantego, w miejsce wsparcia, obecnie przez pomienioną wdowę pobieranego po rs. 150, pensja w ilości rs. 300 rocznie, pod zwykłemi warunkami.

Przez Rozkaz dzienny Cesarski, do Wydz: Cywilnego w d. $^{15}/_{27}$ Listop: w *Carskiem siole* wydany, Radca Dworu *Botwinko*, Zarządzający Wydziałem w kancelarji Namiestnika Królestwa Polskiego, posuniętym został za wysługę lat, do rangi Radcy Kollegialnego, ze starszeństwem od $^{4}/_{16}$ Wrze: r. b.

Jutro jako w dzień upływu czasu 6-miesięcznego od zgonu ś. p. Teressy Xżnej *Jabłonowskiej*, odbędzie się za pokój duszy tejże zmarłej Xżnej, Nabożeństwo w Kościele Śgo Krzyża, o godz: 10ej z rana.

(Dokończenie Ogłoszenia Heroldji.) Ossowski Korne: h. Dołęga. Perkowski Józ: h. Pierzchała. Piętka Józ: h. Slepowron. Piotrowski Kaz:-Ign: h. Abdank. Płoński Piotr-Paweł h. Pruss 1°. Pomaski Józ: h. Połota. Pomaski Hip: t. h. Popiel Sta:-Marek h. Sas. Popowski Piotr Celestyn h. Pobóg. Radwan Paweł h. Radwan. Radwan Józ: t. h. Rakowski (Kitkiewicz) Winc: h. Trzywdar. Rubach Erazm h. Rubach. Rubach Alex: t. h. Rubach Rajmund t. h. Rutkowski Leon-Jan h. Bończa. Rutkowski Tad:-Franc: t. h. Rutkowski Franc: t. h. Sierhiejewicz (Scibor) Hip:-Ant: h. Ślepowron. Sierhiejewicz (Scibor) Alex:-Ant: t. h. Sikorski Paweł h. Kopasina. Skarzyńska z Sokołowskich Józefa, iako Sokołowska, h. Pomian. Skupiewski Juljan h. Belina z odmianą. Smoniewski Lud: Stan: h. Pielesz. Soczołowski Jan-Kaz: h. Wieniawa. Soczołowski Ig:-Jul: t. h. Sokołowski Józ: h. Trzaska. Sokołowski Mat: t. h. Strękowski Tom: h. Świerczek. Strękowski Wal: t. h. Strękowski Fran: t. h. Stypułkowski Paw: (po Wiktorze) h. Rola. Świderski Jan h. Lubicz. Szaniawski Jan Ant: h. Junosza. Szaniawski Wiktor-Jan-Winc: t. h. Szaniawski Wład:-Alex: t. h. Tuszowski Roman h. Srzeniawa. Ułan Józ: h. Ułan. Wierciński Sew: h. Ślepowron. Żebrowski Mat: h. Jasieńczyk. Zieliński Roch h. Jelita.

Wedle spostrzeżeń Lekarzy tutejszych, objawiały się na mieście w Warszawie w ciągu z. m., liczne stany gastryczne, katary, gryppy, kaszle krupowe, zapalenia krtania, oskrzeli i płuc samych. Wiele było przykładów roży na twarzy. Tyfus pojawiał się, ale łagodny.

Tygodnika Lekarskiego wyszedł Nr 24, obejmujący ważną wiadomość o użyciu nowego ciała zwanego *chloroform*, w miejsce eteru, dla pozbawiania czucia ludzi i zwierząt. — Prenumerata dalsza Tygodnika Lekarskiego, została ogłoszoną.

U P. Franciszka *Kurtza*, Zegarmistrza pod Nr 43 w Rynku Starego miasta, interesowani oglądać mogą codziennie trzy *zegary wieżowe*, własnością Skarbu będące, ceny 750, 600 i 450 rs., które w dniu 29 b. m. o godz: 12tej w południe, sprzedane zostaną przez publiczną licytację, w Biurze Wydz: Górniczego przy Komisji Rz: Przych: i Skarbu.

Księgarnia *Zawadzkiego* i *Węckiego* otrzymała uprzednio zapowiedziane dzieło: *Głos na Puszczy, probki moralne i polityczne*, przez Henryka Hr. *Rzewuskiego;* Petersburg 1847, zł. 11.

(A. n.) »Szanowny Redaktorze! Gra w karty twardem jest i fatygującem rzemiosłem dla mężczyzn, dla kobiet niezaprzeczenie poniżającem. Wprawdzie namiętność gry ogarniać zwykła serca już próżne, serca kobiet więcej jak młodych; dziś jednak zdarza się że młode kobiety, bo zaledwie po latach dwudziestu, zaczynają szukać wzruszenia w tem mętnem źródle. Jakaż degradacja! jakież moralne powołanie kobiet, matek? uszczęśliwiony że moja połowica cofnęła się wcześnie z tych partji, do których Ją wciągnęły przykładne amatorki preferansa i lancknechta, składam choć małą ofiarę rsr. 1, na korzyść tych, których moralna edukacja zaniedbaną została.” — *

Księgarnia Fr: *Spiess i Spółki*, przy ulicy Senatorskiej Nr 460, odebrała następujące nowości: Kalendarzyk dla dzieci przez Stanisława *Jachowicza*, na rok 1848, zł. 2 gr. 10; (nie iak w niektórych exemplarzach wczorajszego Kurjera ogłoszono po złp. 2 gr. 20). Rozpoznawanie zapaleń ocznych, przez *Bierkowskiego*, zł. 5 gr. 15. O rozumie ludzkim, jego siłach, przymiotach i sposobach kształcenia, przez Michała *Wiszniewskiego*, zł. 9. Hidrografja miasta Krakowa i jego okręgu, skreślił w celu otrzymania stopnia Doktora medycyny w Uniwersytecie Jagiellońskim, Franciszek *Marczykiewicz*, zł. 5. Wyznania Śgo Augustyna, spolszczył X. Piotr *Pękalski*, zł. 12.

Od dni parę przechodzący Krakow: Przedmieściem, szczególniej małoletni, zastanawiają się przed Cukiernią *Grohnerta*, dla przyjrzenia się ciekawie, *4m jabł-*

komz cukru, które wedle słów sławnego wieszcza Rzymu, *jeśli godzi się małe rzeczy z wielkiemi porównywać*, kręcą się w około siebie niewidzialnym sposobem, jak ziemia w około osi. Rozwiązanie zagadnienia siły, co temu obrotowi bieg nadaje, łatwiejszem jest cokolwiek od kwadratury koła, wyrachowania wieczno-ruchu (perpetuum mobile) i wynalazku filozoficznego kamienia. Tymczasem *Grohnertowskie* jabłka doskonale naśladują naturę, a dziedzicznym od *pierwszego jabłka* trybem, wywierają wpływ w niewinnej pokusy na skłonnych do łakoci *dzieciach Ewy*. Jakoż Cukiernia wspomniona licznie uczęszczającemi do niej, ciągle zaludnia się.

W dokończeniu ciągnienia 5ej klassy 70 Loterji Kl: wczoraj odbytego, znaczniejsze wygrane padły iak następuie: Nr 7643, wygrał rsr. 15,000 (czyli złp. 100,000); Nr 16,487, rsr. 3000, na los 3-częściowy wzięty z Kantoru *Nelkena;* Nr 16,651, rsr. 1500; Nra 1003 i 15,607, po rs. 1000; Nr 19,168, rs. 500; Nra 7479 i 12,074, po rs. 400; Nra 10,739, 13,765, 19,849 i 22,202, po rs. 300; Nra 325, 2310, 2864, 4140, 4665, 6622, 7914, 9600, 10,054, 12,114, 13,850, 14,623, 16,350, 20,077, 20,649 i 22,014, po rsr. 100.

Dawanie dzieciom Zabawek stosownych, ma niezaprzeczenie wielki wpływ na umysłowe ich wykształcenie, na ułatwienie nabycia nauk, na obudzenie talentu i ducha porządku. Fabryka *Mintera*, przy urządzeniu tej gałęzi produkcji i nakładu wielkiego i moralnej pracy wymagającej, zawsze do takiego dążyła celu. Staraniem jej było, aby rysunki i formy wszystkich przedmiotów były piękne, kolorowanie staranne, tak, aby dzieci nawet podług nich rysować mogły, aby gry ułatwiały naukę czytania, liczbowania, rachunków i wstęp do nauk matematycznych, oraz aby podać łatwość dobrego zachowania zabawek i utrzymania ich w porządku; tym celem na mocnych pudełkach tekturowych zawsze jest wypisana liczba sztuczek, jaka w nich znajduje się. Dla łatwiejszego obejrzenia ogółu zabawek i gier, Fabryka jak zwykle tak i obecnie rozprzestrzeniła lokal ich przedaży, i zamierza w dalszych Numerach tego pisma, wykaz ich i opis umieszczać.

Wczoraj złożono w Red: Kurjera od F. A. zł. 5, i od S. Z. zł. 3 gr. 10, na Sztachety przed Kościołem Panien *Wizytek*.

Skład mój *wyrobów introligatorsko-galanteryjny* przy ulicy Rymarskiej, zaopatrzyłem w rozmaite wyroby tak własnej jako też paryzkiej roboty, odznaczające się elegancją, świeżym gustem i trwałością, jako to: Porte-monnaie dla Dam i Panów, Sygarniczki, Tualetki, Szyfonjerki, Portfele, Puljaresy, Ekraniki, Sztambuchy, Kajeta, Piórniki, Papier de fantaisie, Robotki damskie na kanwie, i t. p. przedmioty, mogące posłużyć na podarunki przy nadchodzącej kolendzie; które sprzedaję po bardzo umiarkowanej cenie.— Wilhelm *Kreusch*.

Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe za 100 zł. żądają r.s. 14 k. 61 (zł. 97 gr. 12), daią r.s. 14 k. 58½ (zł. 97 gr. 7); wartość kuponu k. 28⅔.

W dniu 18m Listopada b. r. okolica nasza poniosła stratę przez śmierć ś. p. Antoniego *Leszczyńskiego*, Obywatela w dobrach Piekarty zamieszkałego. Zgon tego Męża, napełnił żalem nietylko Żonę, Familję i Przyjaciół, ale nawet i tych, którzy go choć z dala znali. Ś. p. Leszczyński, przepędziwszy wiek młodzieńczy w zawodzie marsowym, późniejsze lata poświęcił zatrudnieniom gospodarstwa wiejskiego, w ciągu którego okazywał najpiękniejsze przymioty serca i duszy, bo nietylko że był przykładnym Mężem, najlepszym Ojcem, miłym sąsiadem, zacnym Obywatelem, powszechnem rozweseleniem w towarzystwach, obok takich przymiotów, był prawdziwym opiekunem swych włościan, nieszczędził pomocy w upadkach, nie lenił się nieść im ulgę w słabościach, doglądając z całem poświęceniem się i narażeniem swojej osoby. Dla tych to przymiotów od wszystkich kochany a po zgonie żałowany powszechnie, czego najlepszym dowodem liczne zgromadzenie się, nietylko Obywateli, lecz rozmaitej klassy ludu dla oddania ostatniej posługi Religijnej. Obecni temu smutnemu obrzędowi włościanie wsiów Piekart i Lekarcic, tchnący prostą wdzięcznością, błagali o to, aby zwłoki ich Dobroczyńcy nie przez konie wiezionemi były, ale na własnych barkach wolno im było przenieść z domu mieszkalnego w Piekartach do Kościoła parafjalnego w Goszczynie, co też i dopełnili, mimo to, że karawan szedł próżno, naprzemian ubiegali się, oblewaiąc łzami żalu trumnę swego dobrego Pana. Pokój twym cieniom Antoni, a pamięć którąś sobie zjednał na ziemi, niechaj Ci zjedna lepszy żywot w wieczności.

Z Petersburga. — W d. 23 Listop: (5 Grud:) kilka Osób z ciała dyplomatycznego, miało zaszczyt być przedstawionemi J. C. W. W. Xciu MICHAŁOWI *Pawłowiczowi*. — J. C. W. Xżę MAXYMILJAN *Leuchtenbergski*, w d. 19 List: (1 Grud:), wrócił do Petersburga, z podróży za granicą odbytej. — Gazety Petersburgskie donoszą o zgonie Jenerała-Majora *Karniejewa*, liczącego się po armji.

Anglja. — Dwór przywdział 8-dniową żałobę po Elektorze Heskim.— Z miast fabrycznych wiadomości są pomyślniejsze; w Manszestrze w ostatnim tygodniu 2500 czeladzi więcej niż w tygodniu poprzednim znalazło zatrudnienie. Podobnież i w innych miastach

czynność fabryczna znacznie wzrosła.— Gazeta *Poczta poranna* donosi: iż Doktór *Wisemann*, pod tytułem Arcy Biskupa Westminsteru, ma być mianowany Prymasem Katolickiego duchowieństwa; a prócz tego Ojciec Sty ustanowi w Anglji 4rech innych biskupów. — W NowymOrleanie od 5go Lipca do 20go Paźdz:, umarło 2544 osób na żółtą febrę.— Alderman *Wood* złożył swój urząd z powodu krytycznego stanu swoich stosunków majątkowych.— Do Parlamentu doszło 18 próśb, między niemi jedna z oxfordzkiego uniwersytetu, przeciw przypuszczeniu Izraelitów do Parlamentu.— Na posiedzeniu izby niższej 6go b. m., Lord *Palmerston* oświadczył, że ponieważ spokojność przywróconą została w Szwajcarji, przeto nie ma potrzeby pośrednictwa.— W Hrabstwie Roscommon, w Irlandji, Rektor z Angbrim, *John Kloyd*, zabity został w chwili, gdy z Kościoła do domu wychodził. W Majo zamordowany został *O'Donnel*, Sołtys gminy Lorda *Ducan*.

Danja. Kopenhaga 3 Grud:.— Szwecja zamknęła wszystkie swoje pobrzeża. Kto z Danji odwiedzić chce przeciwległe pobrzeża, potrzebuje okazać świadectwo zdrowia.

Francja. — Król 4go b. m. przyjmował sprawujących inter: neapolitańskiego i duńskiego. — Dziennik *sporów* wynurza swoją radość, z powodu, iż Król Neapolitański zanominował Xięcia *Serra Kapriolę*, Namiestnikiem Sycylji. Tenże dziennik donosi, iż Jezuici z Szwajcarji, schronili się na ziemię sardyńską. — Adjutant Króla Francuzów, Jenerał *Dumas*, który nieutrzymał się przy wyborze Deputowanego w Roszfor, ma być mianowany Parem. — Na przyszłem posiedzeniu izb, 3ch Deputowanych ma przedstawić wniosek względem zniesienia aresztu za długi. — Wydawca odpowiedzialny gazety *francuzkiej*, w skutek wyroku Sądu, za przekroczenie wolności druku, został osadzony w więzieniu Śtej Pelagji.—Mniemają iż ministerstwo przedstawi izbom potrzeby, aby wolna dostawa zboża została przedłużoną. — Rząd franc: miał odstąpić toskańskiemu 6000 sztuk broni.

Niemcy. — N. Król *Pruski* raczył zezwolić, aby Izraelici nienaturalizowani z W. Xztwa Poznańskiego, mogli przebywać w prowincji brandeburgskiej, celem wyuczenia się sztuki, rzemiosła, lub innej gałęzi przemysłowej.— Cesarz Austr: ozdobił medalem złotym Doktora *Spitzer*, Lekarza Sułtana, i Przełożonego szkoły medycznej w Galata Serai.

Z Krakowa.— JW. X. Biskup *Łętowski* Administrator dyecezji, mąż słynny z czynienia dobrze ubogim, po 8-letniem piastowaniu prezesostwa Krakowskiego Towarzystwa Dobroczynności, 8go b. m. został na tęż godność znowu obrany.

Turcja. — Porta zawiadomiła Posłów zagran:, iż blokada brzegów Albanji została zniesioną, z powodu uśmierzenia rokoszu w tej prowincji.

Włochy.— W Liworno zaostrzono przepisy kwarantanne dla statków przybywających z Śródziemnego morza.— P. *Polk* Minister pełnomocny Stanów Zjed: w Neapolu, wyjechał, zostawiwszy zarząd poselstwa pierwszemu Sekretarzowi.

Rozmaitości.— Gazeta Newjorkska tak opisuje zdarzenie, jak tamtejszy Bank o 16,000 dolarów chciano oszukać. Przyszedł tam człowiek, który przyniósł wexel na powyższą summę, przez najpierwszy tamtejszy Dom podpisany. Wexel ten natychmiast przyjęto i zapłacono; ale właśnie kiedy oszust pieniądze liczył, postrzegł, jak Kassjer ciągle trzymając wexel w ręku, do swego sąsiada cicho przemawiał: »Ten atrament na tym wexlu jest bardzo blady." Oszust rozumiał, że te słowa znaczyły: »ten wexel jest fałszywy." Nie mogąc przestrachu przezwyciężyć, zwłaszcza, iż mu zdawało się jakoby widział znaki dawane ażeby go przytrzymać, zostawił pieniądze i wexel, i zemknął co miał sił. Widać, że to był iego pierwszy debiut w sztuce oszukiwania. Co to strach może. — Na balu który dano z powodu przybycia Xżny *Omal* do Algierji, zaszło szczególniejsze w swoim rodzaju zdarzenie. Kurjer marsylski dostał był rozkaz, ażeby lodu na tę uroczystość dostarczył do Algieru, żeby na tym balu wyborne lody były, jako wielka nowość dla Afrykanów, i właśnie miał w sam dzień balu z tym lodem przybyć. Czy to przypadek czyli lenistwo, że statek parowy nie przywiózł lodu. Z tej przyczyny zaszło wielkie zamięszanie, gdyż od miesiąca cały zapas lodu już był spotrzebowanym. Ale niebo zlitowało się nad zdesperowanemi kucharzami; około południa albowiem zachmurzyło się, i grad gęsty po ulicach i tarasach upadł, który zbierano z wielką troskliwością tak, że na wieczór bufeta balowe obficie lodami zaopatrzone zostały.— Głodny podróżny zajechawszy do oberży, z wielkiem ukontentowaniem dowiedział się od gospodyni, że właśnie jest gotowa wyborna polewka winna; kazał ją sobie przynieść, i z największym apetytem skonsumował, tak, iż na talerzu zostało tylko nieco cynamonu; gospodyni wzięła ten cynamon, oblizała go i schowała do komody; a gdy podróżny zdziwiony zapytał, co to znaczy? ona odpowiedziała: »Oho, ten kawałek cynamonu już nie jedną polewkę winną wzmocnił." Domyślić się można, jak tam podróżnemu zrobiło się.— Cesarz Niemiecki *Karol Vty* był nadzwyczajnie wielkim amatorem śledzi, tak, że razu jednego kiedy przejeżdżał przez Hollandję, w miasteczku gdzie spoczywają zwłoki pierwszego wynalazcy śledzi solonych *Bökla*, na jego gro-

bie zjadł śledzia, ażeby tym sposobem uczcić pamiątkę tego wynalazcy. — Kilka temu lat, jeden z tutejszych sędziwych starców ożenił syna, i wyprawiając go na swój chleb, następującą dał mu przestrogę: »Synu! w chwili gdyś rodził się, płakałeś, a ludzie śmieli się; starajże się więc tak żyć, aby kiedyś umierając mogłeś śmiać się, a ludzie płakać."

SZARADA.

Pierwsze nie jest na wierzchu, i *wszystkie* są spodem
To dla tego, że *druga* z *trzecią* z wierzchu bywa,
I to właśnie jest powodem,
Że przed okiem je ukrywa.
(Zeszła Szarada *Kaleki*).

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Bratkowski Kajet: Ob: z Laskowa; Czarnomski Piotr Ob: z Janowic; Dross Jan Kup: z Wrocławia; Głowacki Felix Ob: z Lotobor; Halpert Mik: Oby: z Lipska; Hendynger Konst: Budow: z Lublina; Matuszewicz Stan: Oby: z Rossji; Ostaszewski Ignacy Oby: z Cholew; Przysiecki Józ: Oby: z Włocławka; Thiede Ign: Oby: z Cybulina; Wernik Wilh: Komisant z Krakowa; Zachert Wilh: Oby: z Rossji. (G. P.)

DONIESIENIA.

Dziś rano zimna stopni 4. Wczoraj w południe 1.

TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś, przed *Chłopcem okrętowym*, daną będzie 34ty raz kom: *Wybór*.

TEATR WIELKI. Jutro, 1szy i 2gi akt *Stradelli*, i 56ty raz Balet *Mimili*.

Do dzisiejszego Kurjera (na Warszawę) dołącza się CENNIK Wyrobów Fabryki Żyrardowskiej, przy stacji kolei żelaznej Ruda Guzowska położonej, sprzedaiących się na miejscu w Fabryce, i w Składzie przy ulicy Nowiniarskiej Nro 1800 w Warszawie.